**Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį**

►**B**

# EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/44/EB

**2002 m. birželio 25 d.**

**dėl būtiniausių sveikatos ir saugos reikalavimų, susijusių su fizinių veiksnių (vibracijos) keliama rizika darbuotojams (šešioliktoji atskira Direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje)**

(OL L 177, 2002 7 6, p. 13)

iš dalies keičiama:

| | | Oficialusis leidinys | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Nr. | puslapis | data |
| ►**M1** | Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/30/EB 2007 m. birželio 20 d. | L 165 | 21 | 2007 6 27 |
| ►**M2** | Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1137/2008 2008 m. spalio 22 d. | L 311 | 1 | 2008 11 21 |

▼B

# EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/44/EB

**2002 m. birželio 25 d.**

**dėl būtiniausių sveikatos ir saugos reikalavimų, susijusių su fizinių veiksnių (vibracijos) keliama rizika darbuotojams (šešioliktoji atskira Direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 137 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ([1]), pateiktą pasikonsultavus su Darbuotojų saugos, higienos ir sveikatos patariamuoju komitetu,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([2]),

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ([3]), atsižvelgiant į 2002 m. balandžio 8 d. Taikinimo komiteto patvirtintą bendrą tekstą,

kadangi:

(1) Pagal Sutartį Taryba direktyvomis gali patvirtinti būtiniausius reikalavimus siekiant gerinimo, ypač darbo aplinkos, kad būtų užtikrintas geresnis darbuotojų sveikatos apsaugos ir saugos lygis. Tokiose direktyvose reikėtų vengti nustatyti administracinius, finansinius ir teisinius apribojimus, galinčius varžyti mažųjų bei vidutinių įmonių steigimą ir plėtrą.

(2) Komisijos komunikate dėl savo veiksmų programos, susijusios su Bendrijos darbuotojų pagrindinių socialinių teisių chartija, numatyti būtiniausi sveikatos ir saugos reikalavimai, susiję su fizinių veiksnių keliama rizika darbuotojams. 1990 m. rugsėjį Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl šios veiksmų programos ([4]), kviesdamas Komisiją pirmiausia parengti konkrečią direktyvą dėl triukšmo bei vibracijos ir kitų darbo vietoje pasireiškiančių fizinių veiksnių keliamos rizikos.

(3) Visų pirma būtina imtis priemonių darbuotojams apsaugoti nuo vibracijų keliamos rizikos, įvertinus jų padarinius darbuotojų sveikatai ir saugai, ypač pasireiškiantį raumenų, kaulų struktūros, neurologiniais ir kraujagyslių pakenkimais. Tokios priemonės turi ne tik užtikrinti kiekvieno atskiro darbuotojo sveikatą ir saugą, bet ir sudaryti būtiniausią apsaugos pagrindą visiems Bendrijos darbuotojams, kad būtų išvengta galimų konkurencijos iškraipymų.

(4) Šioje direktyvoje nustatyti būtiniausi reikalavimai, valstybėms narėms paliekant galimybę laikytis šių arba priimti palankesnes nuostatas dėl darbuotojų apsaugos, ypač — nustatyti žemesnes vibracijų kasdienio veikimo vertes arba kasdienio poveikio ribines vertes. Pradėjus taikyti šią direktyvą, neturėtų pablogėti esama padėtis kiekvienoje valstybėje narėje.

(5) Apsaugos nuo vibracijos sistema turi apsiriboti siektinų tikslų, atsižvelgtinų principų ir naudotinų pagrindinių verčių apibrėžimu,

([1]) OL C 77, 1993 3 18, p. 12 ir OL C 230, 1994 8 19, p. 3.
([2]) OL C 249, 1993 9 13, p. 28.
([3]) 1994 m. balandžio 20 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 128, 1994 5 9, p. 146), patvirtinta 1999 m. rugsėjo 16 d. (OL C 54, 2000 2 25, p. 75), 2001 m. birželio 25 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 301, 2001 10 26, p. 1) ir 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2002 m. balandžio 25 d. Europos Parlamento sprendimas ir 2002 m. gegužės 21 d. Tarybos sprendimas.
([4]) OL C 260, 1990 10 15, p. 167.

▼B

kuris nebūtų perdėtai smulkus, kad valstybės narės galėtų lygiaverčiai taikyti būtiniausius reikalavimus.

(6) Vibracijos poveikio dydį galima veiksmingiau sumažinti, kai įrengiant darbo vietas yra atsižvelgiama į prevencines priemones ir parenkamos darbo priemonės, tvarka bei metodai, kad pirmiausia rizika šaltinyje būtų kuo mažesnė. Šitaip nuostatos dėl darbo priemonių ir metodų padės apsaugoti su tomis priemonėmis dirbančius ir tuos metodus taikančius darbuotojus.

(7) Siekdami gerinti darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą, darbdaviai turėtų daryti pakeitimus atsižvelgdami į technikos pažangą ir mokslo žinias apie vibracijų keliamą riziką.

(8) Atsižvelgiant į esamą jūrų ir oro transporto technikos lygį, neįmanoma visuomet laikytis visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos poveikio ribinių verčių; dėl to kai kuriais atvejais turėtų būti numatyta deramai pagrįstų išimčių galimybė.

(9) Kadangi ši direktyva yra atskira direktyva, kaip apibrėžta 1989 m. birželio 12 d. Direktyvos 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo ([1]) 16 straipsnio 1 dalyje, dėl to ta direktyva taikoma vibracijos poveikiui darbuotojams apibrėžti, nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) specialių šios direktyvos nuostatų.

(10) Ši direktyva yra praktinė vidaus rinkos socialinės dimensijos kūrimo priemonė.

(11) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ([2]),

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKIRSNIS

**BENDROSIOS NUOSTATOS**

*1 straipsnis*

**Tikslas ir taikymo sritis**

1. Šioje direktyvoje, kuri yra šešioliktoji atskira direktyva, kaip apibrėžta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje, nustatyti būtiniausi reikalavimai dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos jų sveikatai ir saugai, kurią kelia ar gali sukelti mechaninė vibracija.

2. Šios direktyvos reikalavimai taikomi veiklos rūšims, kurias vykdant darbuotojams darbe kyla arba gali kilti mechaninės vibracijos rizika.

3. Direktyva 89/391/EEB taikoma visai šio straipsnio 1 dalyje nurodytai sričiai, nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) konkretesnių šios direktyvos nuostatų.

*2 straipsnis*

**Sąvokų apibrėžimai**

Šioje direktyvoje:

a) „rankas veikianti vibracija“ reiškia mechaninę vibraciją, kuri, perduota į žmogaus rankas, yra kenksminga darbuotojų sveikatai ir

([1]) OL L 183, 1989 6 29, p. 1.
([2]) OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

▼B

saugai, ypač dėl kraujagyslių, kaulų sąnarių ir raumenų sistemos, neurologinių pakenkimų;

b) „visą žmogaus kūną veikianti vibracija“ reiškia mechaninę vibraciją, kuri, perduota į visą kūną, yra kenksminga darbuotojų sveikatai ir saugai, ypač dėl galimų apatinės nugaros srities negalavimų ir stuburo traumų.

*3 straipsnis*

**Poveikio ribinės vertės ir veikimo vertės**

1. Rankas veikianti vibracija:

a) kasdienio poveikio ribinė vertė, standartizuota etaloniniam aštuonių valandų laikotarpiui, yra 5 m/s;

b) kasdienio veikimo vertė, standartizuota etaloniniam aštuonių valandų laikotarpiui, yra 2,5 m/s.

Darbuotojo rankas veikianti vibracija turi būti įvertinama arba išmatuojama pagal priedo A dalies 1 punkto nuostatas.

2. Visą žmogaus kūną veikianti vibracija:

a) atitinkama valstybė narė gali pasirinkti naudoti kasdienio poveikio ribinę vertę, standartizuotą etaloniniam aštuonių valandų laikotarpiui, lygią 1,15 m/s, arba vibracijos dozės vertę, lygią 21 $m/s^{1,75}$;

b) atitinkama valstybė narė gali pasirinkti naudoti kasdienio veikimo vertę, standartizuotą etaloniniam aštuonių valandų laikotarpiui, lygią 0,5 m/s, arba vibracijos dozės vertę, lygią 9,1 $m/s^{1,75}$.

Visą darbuotojo kūną veikianti vibracija įvertinama arba išmatuojama pagal priedo B dalies 1 punkto nuostatas.

II SKIRSNIS

**DARBDAVIŲ PAREIGOS**

*4 straipsnis*

**Rizikos nustatymas ir įvertinimas**

1. Atlikdamas Direktyvos 89/391/EEB 6 straipsnio 3 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje nustatytas pareigas, darbdavys įvertina, o prireikus išmatuoja darbuotojus veikiančios mechaninės vibracijos dydį. Matavimai atliekami pagal šios direktyvos priedo A dalies 2 punkto arba B dalies 2 punkto nuostatas.

2. Mechaninės vibracijos poveikio dydį galima įvertinti laikantis tam tikrų darbo būdų ir remiantis atitinkama informacija apie tikėtinas vibracijos amplitudes, atitinkančias įrangą ar įrangos rūšis konkrečiomis naudojimo sąlygomis, panaudojant ir įrangos gamintojo pateiktą informaciją. Toks veiksmas skiriasi nuo matavimo; matuojant būtina naudoti tam tikrus prietaisus ir taikyti atitinkamą metodiką.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą planinį įvertinimą ir matavimą atitinkamais intervalais turi būti pavedama atlikti kompetentingoms tarnyboms, pirmiausia atsižvelgiant į Direktyvos 89/391/EEB 7 straipsnio nuostatas dėl būtinų kompetentingų tarnybų ar asmenų. Įvertinus ir (arba) išmatavus mechaninės vibracijos poveikio dydį gauti duomenys saugomi tinkama forma, kad vėliau juos būtų galima patikrinti.

4. Pagal Direktyvos 89/391/EEB 6 straipsnio 3 dalies nuostatas, vertindamas riziką darbdavys ypatingą dėmesį turi skirti šiems dalykams:

a) poveikio dydžiui, rūšiai ir trukmei, įskaitant visų tarpinių vibracijų arba pasikartojančių smūgių poveikį;

▼B

b) poveikio ribinėms vertėms ir veikimo vertėms, nurodytoms šios direktyvos 3 straipsnyje;

c) bet kokiems padariniams, susijusiems su ypatingai jautrių šiai rizikai darbuotojų sveikata ir sauga;

d) bet kokiems netiesioginiams padariniams darbuotojų saugai, kuri atsiranda dėl mechaninės vibracijos ir darbo vietos ar kitų darbo priemonių sąveikos;

e) pagal atitinkamas Bendrijos direktyvas darbo priemonių gamintojo pateiktai informacijai;

f) ar naudojamas priemones galima pakeisti kitomis, suprojektuotomis taip, kad mechaninės vibracijos poveikis būtų minimalus;

g) visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos poveikiui, ilgesniam už įprastinį darbo laiką, už kurį atsako darbdavys;

h) ypatingoms darbo sąlygoms, pvz., žemoms temperatūroms;

i) visai kitai atitinkamai informacijai, gautai po sveikatos patikrinimų, įskaitant paskelbtą informaciją.

5. Darbdavys turi turėti rizikos įvertinimą pagal Direktyvos 89/391/EEB 9 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatas ir nurodyti, kokių priemonių reikia imtis pagal šios direktyvos 5 ir 6 straipsnių nuostatas. Toks rizikos įvertinimas turi būti įrašytas tinkamoje laikmenoje, laikantis nacionalinės teisės aktų ir nusistovėjusios tvarkos; jame gali būti darbdavio pagrindimas, kad dėl mechaninės vibracijos keliamos rizikos pobūdžio ir dydžio, papildomas išsamesnis rizikos įvertinimas nebūtinas. Rizikos įvertinimas turi būti nuolat atnaujinamas, ypač tuomet, jei yra žymių pasikeitimų, dėl kurių ankstesnis įvertinimas gali netikti arba kai tai būtina, atsižvelgiant į sveikatos patikrinimų rezultatus.

*5 straipsnis*

**Poveikio pašalinimo arba sumažinimo priemonės**

1. Atsižvelgiant į technikos pažangą ir rizikos valdymo jos šaltinio viduje galimybes, mechaninės vibracijos keliama rizika turi būti pašalinta dar pačiame šaltinyje arba kiek įmanoma sumažinta.

Tokia rizika turi būti mažinama laikantis Direktyvos 89/391/EEB 6 straipsnio 2 dalyje išdėstytų pagrindinių prevencijos principų.

2. Remdamasis 4 straipsnyje nurodytu rizikos įvertinimu, kai viršijamos 3 straipsnio 1 dalies b punkte ir 2 dalies b punkte nurodytos veikimo vertės, darbdavys privalo parengti ir įgyvendinti techninių ir (arba) organizacinių priemonių programą, skirtą mechaninės vibracijos poveikiui ir susijusiai rizikai kuo labiau sumažinti, ypač atsižvelgdamas į:

a) kitus darbo metodus, kuriuos taikant mechaninės vibracijos poveikis yra mažesnis;

b) atitinkamos ergonomiškos konstrukcijos ir, atsižvelgiant į atliktiną darbą, kuo mažesnę vibraciją sukeliančių darbo priemonių pasirinkimą;

c) aprūpinimą pagalbine įranga, sumažinančia sužalojimus, kuriuos lemia vibracija, pvz., veiksmingai visą žmogaus kūną veikiančią vibraciją mažinančių sėdynių ir į rankas perduodamą vibraciją mažinančių rankenų įrengimą;

d) atitinkamas darbo priemonių, darbo vietos ir darbo vietų sistemų techninės priežiūros programas;

e) darbo vietų įrengimą ir išdėstymą;

▼B

f) pakankamą darbuotojų informavimą ir mokymą teisingai bei saugiai naudoti darbo priemones, kad mechaninės vibracijos poveikis jiems būtų kuo mažesnis;

g) poveikio trukmės ir intensyvumo apribojimą;

h) atitinkamus darbo ir poilsio režimus su pakankamomis poilsio pertraukomis;

i) vibracijos veikiamų darbuotojų aprūpinimą drabužiais apsaugoti nuo šalčio ir drėgmės.

3. Kiekvienu atveju darbuotojai neturi būti veikiami didesnių kaip poveikio ribinės vertės dydžio vibracijų.

Jei, nepaisant priemonių, kurių darbdavys ėmėsi, kad būtų laikomasi šios direktyvos, poveikio ribinės vertės yra viršijamos, darbdavys nedelsdamas privalo imtis veiksmų poveikiui sumažinti žemiau ribinės vertės. Jis privalo nurodyti priežastis, kodėl poveikio ribinė vertė buvo viršyta, ir atitinkamai papildyti apsaugos ir prevencines priemones, kad tai nepasikartotų.

4. Pagal Direktyvos 89/391/EEB 15 straipsnio nuostatas darbdavys šiame straipsnyje nurodytas priemones suderina su reikalavimais darbuotojams, kuriems kyla ypatinga rizika.

*6 straipsnis*

**Darbuotojų informavimas ir mokymas**

Nepažeisdamas Direktyvos 89/391/EEB 10 ir 12 straipsnių reikalavimų, darbdavys privalo užtikrinti, kad darbuotojai, kuriems darbe kyla mechaninės vibracijos rizika, ir (arba) jų atstovai būtų mokomi ir supažindinami su šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto rizikos įvertinimo rezultatais, ypač su:

a) priemonėmis, kurių imtasi šiai direktyvai įgyvendinti, kad būtų pašalintas arba kuo labiau sumažinta mechaninės vibracijos keliama rizika;

b) poveikio ribinėmis vertėmis ir veikimo vertėmis;

c) pagal šios direktyvos 4 straipsnį atlikto mechaninės vibracijos įvertinimo bei matavimo rezultatais ir sužalojimais, kuriuos gali sukelti naudojamos darbo priemonės;

d) tuo, kodėl ir kaip nustatyti ir pranešti apie sužalojimo požymius;

e) aplinkybėmis, kuriomis darbuotojai turi teisę į sveikatos patikrinimą;

f) saugaus darbo būdais, kad mechaninės vibracijos poveikis būtų kuo mažesnis.

*7 straipsnis*

**Konsultavimasis su darbuotojais ir jų dalyvavimas**

Su darbuotojais ir (arba) jų atstovais konsultuojamasi ir jie dalyvauja svarstant šioje direktyvoje nagrinėjamus klausimus pagal Direktyvos 89/391/EEB 11 straipsnio nuostatas.

III SKIRSNIS

**ĮVAIRIOS NUOSTATOS**

*8 straipsnis*

**Sveikatos patikrinimai**

1. Nepažeisdamos Direktyvos 89/391/EEB 14 straipsnio reikalavimų, valstybės narės priima nuostatas, kurios užtikrina tinkamą darbuotojų

▼B

sveikatos patikrinimą atsižvelgiant į šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalies nurodyto rizikos įvertinimo rezultatus, jei kyla rizika darbuotojų sveikatai. Tokios nuostatos, įskaitant reikalavimus, nustatytus ligos istorijoms, ir galimybės jais naudotis, turi būti priimtos laikantis nacionalinės teisės aktų ir (arba) nusistovėjusios tvarkos.

Sveikatos patikrinimas, į kurio rezultatus atsižvelgiama taikant prevencines priemones konkrečioje darbo vietoje, turi būti skirtas keliui užkirsti ir skubiai diagnozuoti bet kokiems sutrikimams, susijusiems su mechaninės vibracijos poveikiu. Tokie patikrinimai privalo būti paskirti, kai:

— vibracijos poveikis darbuotojams yra toks, kad dėl jo gali pasireikšti nustatoma liga ar kenksmingi sveikatai padariniai,

— tikėtina, kad liga ar padariniai pasireiškia esant konkrečioms darbuotojo darbo sąlygoms,

— egzistuoja nustatyta ligos ar kenksmingų sveikatai padarinių nustatymo metodika.

Kiekvienu atveju darbuotojai, kuriuos veikia 3 straipsnio 1 dalies b punkte ir 2 dalies b punkte nurodytas vertes viršijanti vibracija, turi teisę į atitinkamą sveikatos priežiūrą.

2. Valstybės narės nustato priemones, užtikrinančias, kad būtų pildomos kiekvieno darbuotojo, kurio sveikata tikrinama pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas, asmeninės ligos istorijos ir atnaujinami jose duomenys. Ligos istorijose pateikiama atliktų sveikatos patikrinimų suvestinė. Ligos istorijos laikomos tinkama forma, kad vėliau jas būtų galima patikrinti, atsižvelgiant į konfidencialumą.

Kompetentingos institucijos reikalavimu jai pateikiamos atitinkamų ligos istorijų kopijos. Kiekvienas darbuotojas, jam paprašius, gali susipažinti su savo ligos istorija.

3. Kai patikrinus sveikatą nustatoma, kad darbuotojas serga žinoma liga ar yra neigiamų jo sveikatai padarinių, kurie, gydytojo arba profesinės sveikatos priežiūros specialisto teigimu, atsirado dėl mechaninės vibracijos poveikio darbe:

a) gydytojas ar kitas tinkamą kvalifikaciją turintis asmuo darbuotojui privalo pranešti jo sveikatos patikrinimo rezultatus. Darbuotojas, be kita ko, turi gauti informaciją ir patarimus dėl sveikatos patikrinimų, kurie yra būtini pasibaigus poveikiui;

b) darbdavys privalo būti informuojamas apie visus svarbius sveikatos patikrinimų rezultatus, atsižvelgiant į duomenų apie sveikatos būklę konfidencialumą;

c) darbdavys privalo:

   — peržiūrėti ir patikslinti pagal 4 straipsnio reikalavimus atliktą rizikos įvertinimą,

   — peržiūrėti ir patikslinti priemones, skirtas 5 straipsnyje nurodytai rizikai pašalinti arba sumažinti,

   — atsižvelgti į profesinės sveikatos priežiūros specialisto ar kito tinkamą kvalifikaciją turinčio asmens arba kompetentingos institucijos patarimus dėl bet kokių priemonių, reikalingų 5 straipsnyje nurodytai rizikai pašalinti arba sumažinti, įgyvendinimo, įskaitant galimybę skirti darbuotojui dirbti kitą darbą, kuris nėra kenksmingas dėl tolesnio poveikio,

   — paskirti visų kitų darbuotojų, kurie susiduria su panašiais poveikiais, nuolatinius sveikatos patikrinimus ir patikrinti jų sveikatos būklę. Tokiais atvejais kompetentingas gydytojas, profesinės sveikatos priežiūros specialistas arba kompetentinga institucija gali pasiūlyti atlikti vibracijos veikiamų asmenų medicininės apžiūras.

▼B

*9 straipsnis*

**Pereinamieji laikotarpiai**

Valstybės narės, pasikonsultavusios su darbdaviais ir darbuotojais pagal nacionalinės teisės aktus ar nusistovėjusią tvarką, vykdydamos 5 straipsnio 3 dalyje nustatytas pareigas, nuo 2005 m. liepos 6 d. gali nustatyti ne ilgesnį kaip penkerių metų pereinamąjį laikotarpį, taikomą darbo priemonėms, kurios buvo suteiktos darbuotojams iki 2007 m. liepos 6 d. ir su kuriomis dirbant negalima laikytis poveikio ribinių verčių net ir atsižvelgus į naujausią technikos pažangą bei (arba) organizacines priemones. Žemės ir miškų ūkyje naudojamoms priemonėms valstybės narės turi teisę pratęsti pereinamąjį laikotarpį daugiausia ketveriais metais.

*10 straipsnis*

**Leidžiančios nukrypti nuostatos**

1. Laikydamosi darbuotojų bendrųjų sveikatos apsaugos ir saugos principų, valstybės narės jūrų ir oro transporto srityse tinkamai pateisintomis aplinkybėmis gali nesilaikyti visų 5 straipsnio 3 dalies reikalavimų visą žmogaus kūną veikiančiai vibracijai, kuomet, atsižvelgiant į darbo vietų technikos lygį ir būdingus techninius reikalavimus, nepaisant pritaikytų techninių ir (arba) organizacinių priemonių, neįmanoma neviršyti poveikio ribinės vertės.

2. Kai darbuotojus paprastai veikia žemesnių kaip 3 straipsnio 1 dalies b punkte ir 2 dalies b punkte nurodytų verčių dydžio mechaninė vibracija, tačiau protarpiais ji žymiai kinta ir kartais gali viršyti poveikio ribinę vertę, valstybės narės taip pat gali leisti nukrypti nuo 5 straipsnio 3 dalies nuostatų. Tačiau vidutinė poveikio vertė per 40 valandų turi būti mažesnė už poveikio ribinę vertę ir turi būti įrodyta, kad dėl poveikio kitimo pobūdžio dirbant tokiu būdu kyla mažesnė rizika nei dėl ribinės vertės dydžio poveikio.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas išlygas valstybės narės gali leisti pasikonsultavusios su darbdaviais ir darbuotojais pagal nacionalinės teisės aktus ar nusistovėjusią tvarką. Tokios išlygos turi būti daromos numatant sąlygas, kurios užtikrintų, kad, atsižvelgiant į ypatingas aplinkybes, atsirandanti rizika būtų kiek galima sumažinta, o atitinkamų darbuotojų sveikatos patikrinimai būtų atliekami dažniau. Tokios išlygos peržiūrimos ir patikslinamos kas ketverius metus ir atšaukiamos iškart, kai tik nebelieka jas pateisinančių aplinkybių.

4. Kas ketverius metus valstybės narės siunčia Komisijai šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų išlygų sąrašą, nurodydamos tikslias priežastis ir aplinkybes, dėl kurių jos buvo priverstos leisti tas išlygas.

▼M2

*11 straipsnis*

**Techniniai pakeitimai**

Tik techninio pobūdžio šios direktyvos priedo pakeitimus priima Komisija, atsižvelgdama į:

a) priimtas direktyvas, kuriomis techniškai suderinamas ir standartizuojamas darbo priemonių ir (arba) darbo vietų projektavimas, statyba, gamyba ar konstravimas;

b) technikos pažangą, tinkamiausių suderintų Europos standartų ar techninių sąlygų pasikeitimus ir naujus duomenis mechaninės vibracijos srityje.

Šios priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatoms iš dalies pakeisti, patvirtinamos laikantis 12 straipsnio 2 dalyje nustatytos reguliavimo procedūros su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisijai turi būti leidžiama taikyti 12 straipsnio 3 dalyje nustatytą skubos procedūrą.

▼M2

*12 straipsnis*

**Komiteto procedūra**

1. Komisijai talkina Direktyvos 89/391/EEB 17 straipsnio 1 dalyje nurodytas komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalių ir 7 straipsnio nuostatos, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1, 2, 4 bei 6 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

▼B

IV SKIRSNIS

**BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

▼M1

_____

▼B

*14 straipsnis*

**Perkėlimas į nacionalinės teisės aktus**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip 2005 m. liepos 6 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai. Jos taip pat pateikia pereinamojo laikotarpio priemonių, kurių valstybės narės ėmėsi pagal 9 straipsnio nuostatas, sąrašą, kartu su jų pateisinimo priežastimis.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimamas ar priimtas nacionalinės teisės aktų nuostatas.

*15 straipsnis*

**Įsigaliojimas**

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

*16 straipsnis*

**Adresatai**

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼B

*PRIEDAS*

## A. RANKAS VEIKIANTI VIBRACIJA

1. **Poveikio įvertinimas**

Rankas veikiančios vibracijos poveikio dydis įvertinamas apskaičiuojant kasdienio poveikio vertę, standartizuotą aštuonių valandų etaloniniam laikotarpiui A(8), išreikštą dažninio svertinio pagreičio verčių, nustatytų ISO standarto 5349-1(2001) 4 ir 5 skyriuose ir A priede apibrėžtose stačiakampio ašyse $a_{hwx}$, $a_{hwy}$ ir $a_{hwz}$, kvadratų sumos kvadratine šaknimi (bendrąja vidutine kvadratine verte).

Poveikio dydis gali būti įvertintas apytikriais apskaičiavimais pagal gamintojų pateiktą informaciją apie naudojamų darbo priemonių skleidžiamų vibracijų dydį, remiantis konkrečia darbo metodika arba matavimais.

2. **Matavimas**

Jeigu matuojama pagal 4 straipsnio 1 dalies nuostatas:

a) galima taikyti pavienių matavimų metodiką, kurios rezultatai privalo atitikti tipinį tiriamos mechaninės vibracijos poveikį darbuotojui; taikoma metodika ir naudojami prietaisai privalo būti pritaikyti konkrečioms matuojamos mechaninės vibracijos charakteristikoms, aplinkos veiksniams ir matavimo prietaiso charakteristikoms pagal ISO standartą 5349-2(2001);

b) jei tiriami prietaisai, kuriuos reikia laikyti abiem rankomis, būtina matuoti poveikį kiekvienai rankai. Poveikis nustatomas imant didesniąją vertę; turi būti pateikta ir informacija apie poveikį kitai rankai.

3. **Trukdžiai**

4 straipsnio 4 dalies d punktą taikyti ypač tuomet, kai mechaninė vibracija trukdo tinkamai naudotis valdymo įtaisais ar įvertinti skaitiklių rodmenis.

4. **Netiesioginė rizika**

4 straipsnio 4 dalies d punktą taikyti tuomet, kai mechaninė vibracija mažina konstrukcijų stabilumą ar sujungimų patikimumą.

5. **Asmeninės apsaugos priemonės**

Asmeninės apsaugos priemonės nuo rankų vibracijos gali būti numatytos 5 straipsnio 2 dalyje nurodytoje priemonių programoje.

## B. VISĄ ŽMOGAUS KŪNĄ VEIKIANTI VIBRACIJA

1. **Poveikio įvertinimas**

Vibracijos poveikio dydis įvertinamas apskaičiuojant kasdienį poveikį A(8), išreikštą kaip vidutinė laikinė pagreičio vertė aštuonių valandų trukmei, apskaičiuotą kaip dažninių svertinių pagreičių, nustatytų ISO standarto 2631-1(1997) 5, 6 ir 7 skyriuose, A ir B prieduose apibrėžtose trijose stačiakampio ašyse ($1{,}4a_{wx}$, $1{,}4a_{wy}$ ir $a_{wz}$; sėdinčio arba stovinčio darbuotojo atžvilgiu) didžiausia (vidutinė kvadratinė) vertė arba didžiausia vibracijos dozės vertė (VDV).

Poveikio dydis gali būti įvertintas apytikriais apskaičiavimais pagal gamintojų pateiktą informaciją apie naudojamos darbo įrangos skleidžiamų vibracijų dydį, remiantis konkrečia darbo metodika arba matavimais.

Jūrų laivininkystėje valstybėms narėms leidžiama vertinti tik didesnio kaip 1 Hz dažnio vibracijas.

2. **Matavimas**

Kai matavimai atliekami pagal 4 straipsnio 1 dalį, galima taikyti pavienių matavimų metodiką, kurios rezultatai turi parodyti mechaninės vibracijos poveikį konkrečiam darbuotojui. Metodika turi būti pritaikyta prie konkrečių matuojamos mechaninės vibracijos charakteristikų, aplinkos veiksnių ir matavimo prietaiso charakteristikų.

3. **Trukdžiai**

4 straipsnio 4 dalies d punktą taikyti ypač tuomet, kai mechaninė vibracija trukdo tinkamai naudotis valdymo įtaisais ar įvertinti skaitiklių rodmenis.

▼B

4. **Netiesioginė rizika**

4 straipsnio 4 dalies d punktą taikyti ypač tuomet, kai mechaninė vibracija mažina konstrukcijų stabilumą ar sujungimų patikimumą.

5. **Poveikio pratęsimas**

4 straipsnio 4 dalies g punktą taikyti ypač tuomet, kai, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, darbuotojas gali naudotis darbdavio prižiūrima poilsio vieta; visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos poveikis tokioje vietoje turi būti sumažintas iki jų paskirtį ir naudojimo sąlygas atitinkančio dydžio, nebent būtų *force majeure* aplinkybės.